

Mart Sander tegi "Silvaga" õnnestunud lavastajadebüüdi

Toomas Kuter, laulja

Mart Sanderi "Silva" on lavastatud klassikalise opereti stiili ja parimaid traditsioone silmas pidades. Tegu on kahtemata õnnestumisega.

Teie ees laval on operett just niisugusel kujul, nagu te olete harjunud nägema ja nagu teile meeldib, see omakorda tagab publikumenu. Kõik on kaunis, sädelev, tasakaalus.

Need, kes armastavad romantilist operetti, saavad "Silvast" vajaliku annuse sentimentaalsust ja ilu. See garanteerib, et lahkute teatrist hea tundeaga ega saa õhtut pidada raiskuläinuks.

Lavastaja visioon on loogiline, harjumuspärane, arusaadav. Ja solistid kannavad selle välja nii muusikaliselt kui dramaturgiliselt. Laval piisab pinget ja selgesti võib tajuada, et lauljad-näitlejad naudivad seda, mida teevad. Sellest lähtuvalt on Sanderi debüüt operetilavastajana õnnestunud ja jääb oodata tema järgmisi töid muusikateatris.

Orkester, mida kahel esimesel õhtul juhatas Jüri Alperden, vajus esietendusel kohati laiali ega olnud solistidega sünkroonis. See-eest teisel esietendusel olid need ebakõlad kõrvaldatud ja orkester mõjus terviklikumalt.

Operetiprimadonna Janne Ševtšenko

Estonia teatris on seekordses lavastuses kaaks täiesti erinevat Silvat. Janne Ševtšenko, kes laulis Silvat 16. septembri etendusel, on loodud operetiks ja muusikaliks. Meenutagem tema õnnestunud Elizat Estonia muusikalist "Minu veetlev leedi".

Ševtšenko annab igati välja operetiprimadonna mõõdu: vokaalselt, artistlikkusest, visuaalselt. Ta on sarmikas ja kaunis naine, see aga on Silva rolli puhul eeldus. Peale hea välimuse on Ševtšenkol ilusa tämbri hää. Tema aariat, ansamblinumbreid ja üldse kogu tema loodud rolli võib täiel määral nautida, see läheb hinge ega jäta külmaks. Eelkõige põhjusel, et Ševtšenko on laval siiras. Temas on see miski, mida publik üle kõige vajab. Ševtšenkol on ilus fraas, ta ei vokaliseeri üle, jäädes alati hea maitse ja elegantse musitseerimise piiridesse.

Helen Lokuta Silva on teistsugune. Temas jagub kuraasi, särt-

Lugu kabareetantsijast Silvast jõuab veebruaris Pärnussegi.

sakust ja staarilikkustki. Samal ajal on Lokuta eelkõige ooperisolist, mistõttu tema kena tämbri sumedakõlaline hää mõjub opereti kontekstis kohati liiga ooperlikult ja paatoslikult.

Lokutal on kenad pika hingamise fraasid, mis loogiliselt üles ehitatud, suurepärase kõla kogu diapasoonis ja tegu on kahtlemata perspektiivika, andeka lauljaga. Lokuta ülesastumine Silvana on õnnestumine, kuid Ševtšenko on sündinud primadonna oma loomulikkuses ja tänu sellele Silvana eredam.

Meeleolukus ja artistlikkus

Andres Kösteri Edwin on samuti heal tasemel. Edwini partii pole tenoritele keeruline, samuti puuduvad selles tenori kõige kõrgemad noodid, mistõttu partii ei käi vokaalselt üle jõu. Köster on võluv ja kirklik Edwin, tema duetid Ševtšenkoga kõlasid jõuliselt, kohati väga kaunilt. Kahtlemata on Kösteri Edwini pluss nooruski.

Aare Saali puhul, kes Edwinit laulis teisel etendusel, jäi eelkõige meelde sensitiivselt esitatud Silva ja Edwini teise vaatuse duett, mille Lokuta ja Saal igati meisterlikult ette kandsid. Bariton Saalil on meeldiv särav ja intonatsioonipuhast ülemine register.

Bonidega on samuti vedanud. Estonia laval vigurdab kogunisti kolm Bonit: Urmas Põldma, René Soom ja lavastaja Mart Sander ise. Kahju muidugi, et esietendusel Põldmaga õnnetus juhtus, kuid

Sander päästis kangelaslikult situatsiooni ja viis esietenduse lõpuni. Põldma on Bonina särtsakas, karakterne ning usutav. Ka René Soom on hea Boni, tema tugevaim külg on kahtlemata vokaal.

Stasi rollis astus üles kaks noort solisti: Maris Liloson ja Pirjo Püvi. Mõlemad lahendasid oma rolli meeolukalt, vokaalselt oli Liloson tugevaim keskmises registris, Püvi aga tõi kuuldavale kõrgel tasemel ülemise tessituuri noodid.

Ehe Tõnu Kilgas

Vaatajate lemmikuks kujunes aga mõlemal etendusel vürst Leopold Maria rollis esinenud Tõnu Kilgas. Tema puhul võib tarvitada sõna "ehe" ja teda vaadates nautides meenub tahtmatult sama rolli mänginud legendaarne Igor Dmitriev Jan Fridi käe all Lenfilmis 1981. aastal valminud filmist "Silva". Mõnes mõttes on Kilgase vürst mõlema etenduse enim õnnestunud roll.

Samuti on karismaatiline Riina Airene Leopold Maria abikaasa Anhiltena. Airenele on operetiosad alati istunud, võtkem kas või tema suursugune ja vokaalselt väga hästi välja kantud Silva 1995. aasta lavastusest. Anhilte pole siinkohal erand. Vürstinna lõbus number kõlas Airene ettekandes kenasti. Pirjo Levandi Anhilte on vaashoitum ja tagasihoidlikum.

Mööda ei saa minna veel ühest olulisest tegelasest - Ferist. Jassi Zahharovi Feri on filosoofiline, mõtlik, kohati isegi senti-

TEATER

Imre Kálmán "Silva"

Operett kolmes vaatuses

Dirigent Jüri Alperden

Lavastaja ja kunstnik Mart Sander

Osades Janne Ševtšenko, Helen Lokuta, Andres Köster, Aare Saal, Maris Liloson, Pirjo Püvi, Urmas Põldma, René Soom, Väino Puura, Jassi Zahharov, Tõnu Kilgas, Riina Airene, Pirjo Levandi jt.

Esietendused 16. ja 18. septembril rahvusoperis Estonia.

mentaalne. Muusikalised numbrid esitab Zahharov suurepäraselt endale omase sisukuse ja põlmissa. Väino Puura Feris leidub rohkem elumehelikkust, lusti ja elujaatust.

Väiksematest osadest tahan ära mainida Jaak Jõekallase parun Eugenina, kes selles rollis näitas ennast varasemast sootuks erinevast ja huvitavast küljest.

Õige lavastus õigel ajal

Seekordne "Silva" on õige lavastus õigel ajal. Just niisugusel kujul muusikalavastusest tunneb enamik Eesti inimesi puudust. Julgen väita, et lõviosa operetisõpru on vohavast modernsusest tüdinud, mis ei tähenda, et modernsus ei sobiks operetti. Sanderi "Silva" tasakaalustab rahvusoperis suurepäraselt Dijkema "Nahkhiirt". Vajalikud ja vaatamist väärt on mõlemad.

Ungari operetiklassiku Imre Kálmáni armastatuima opereti

Silva osat...
teeb Edwi...

"Silva" ma...
mus 17. no...
Strauß The...
saavutas pu...
laarsuse, ku...
tikud selle...
ha tegid. E...
maailma m...
kestab täna...

aga” debüüdi

TEATER

Imre Kálmán “Silva”
Operett kolmes vaatuses

Dirigent Jüri Alperten
Lavastaja ja kunstnik Mart
Sander

Osades Janne Ševtšenko, He-
len Lokuta, Andres Köster,
Aare Saal, Maris Liloson, Pirjo
Püvi, Urmas Pöldma, René
Soom, Väino Puura, Jassi Zah-
harov, Tõnu Kilgas, Riina
Airenne, Pirjo Levandi jt.

Esietendused 16. ja 18. sep-
tembril rahvusoperis Estonia.

segi.

ikult si-
se lõpu-
akas, ka-
ka René
ugevaim
ks noort
jo Püvi.
na rolli
Liloson
ris, Püvi
tasemel

kujunes
rst Leo-
d Tõnu
arvitada
es-nau-
t sama
ne Igor
Lenfil-
d filmist
Kilgase
nim õn-

ine Rii-
abikaa-
n opere-
em kas
kaalselt
d Silva
Anhilte
rstinna
ne ette-
evandi
tagasi-

na veel
Ferist.
losoofi-
i senti-

mentaalne. Muusikalised numb-
rid esitab Zahharov suurepäraselt
endale omase sisukuse ja põlemi-
sega. Väino Puura Feris leidub
rohkem elumehelikkust, lusti ja
elujaatust.

Väiksematest osadest tahan
ära mainida Jaak Jõekallase pa-
run Eugenina, kes selles rol-
lis näitas ennast varasemast soo-
tuks erinevast ja huvitavast kül-
jest.

Õige lavastus õigel ajal

Seekordne “Silva” on õige la-
vastus õigel ajal. Just niisugusel
kujul muusikalavastusest tunneb
enamik Eesti inimesi puudust. Jul-
gen väita, et lõviosa operetisõpru
on vohavast modernsusest tüdi-
nud, mis ei tähenda, et modern-
sus ei sobiks operetti. Sanderi “Sil-
va” tasakaalustab rahvusoperis
suurepäraselt Dijkema “Nahk-
hiirt”. Vajalikud ja vaatamist väärt
on mõlemad.

Ungari operetiklassiku Imre
Kálmáni armastatuima opereti

Silva osatäitja Janne Ševtšenko annab igati välja operetiprimadonna mõõdu ning heal tasemel
teeb Edwini rolli tenor Andres Köster: nende duetid kõlavad jõuliselt, kohati väga kaunitl. Harri Rospu

“Silva” maailmaesiettekanne toi-
mus 17. novembril 1915 Johann
Strauß Theateris Viinis. “Silva”
saavutas publiku seas kohe popu-
laarsuse, kuigi Viini muusikakrii-
tikud selle pärast esietendust ma-
ha tegid. Ent opereti võidukäik
maailma muusikateatrite lavadel
kestab tänapäevani.

Silvat on oma lemmikrolliks
pidanud paljud ooperidiivad ja
operetiprimadonnad, teiste seas
sädelev ja ainulaadne Anna
Moffo, üks eelmise sajandi
ooperilegende.

Estonia teatriski on “Silvat”
ikka ja jälle lavastatud ning ala-
ti edukalt. Eelmine “Silva” tuli

rahvusoperis Neeme Kuninga
ja Erki Pehki käe all välja 1995.
aastal.

Seekordne lavastus on ar-
vult kuues “Silva” Estonias. Mart
Sanderile on see esimene üles-
astumine lavastajana opereti-
žanris Eesti olulisimal teatrilav-
al.